

SINGLE PARENT DAY

De tering naar de nering

FILIP VANDENBERGHE

Op 21 maart was het *single parent day*. Een dag waarop we extra aandacht hebben voor ouders die door een bewuste keuze of een onvoorziene situatie alleen instaan voor de zorg van hun kinderen. Zij krijgen het steeds moeilijker om rond te komen, zeker als ze niet beschikken over een netwerk of eigen woning.

Onderzoekers merken op dat een groeiende groep middenklassers het steeds moeilijker krijgt¹. 13 % van de Vlaamse bevolking (of bijna één inwoner op acht) liep in 2021 een risico op armoede en sociale uitsluiting. Ook bepaalde personeelsleden in onderwijs geven aan dat de tering wel heel sterk naar de nering moet gezet worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen die onder de laagste salarisschalen vallen, jonge, startende leraren, alleenstaanden ... Ze vertellen verhalen over subjectieve armoede² en een verhoogd armoederisico³.

Verborgene verdriet

Onderwijspersoneel staat hoog op de sociale ladder, maar de economische realiteit is anders. Mensen binnen en buiten de sector hebben vaak een bepaalde perceptie over het personeel dat in onderwijs werkt. Er heerst een taboe. Armoede en schaamte gaan hand in hand. Wie zich in zo'n situatie bevindt, is stil als er in de lerarenkamer over de skreis wordt gekeuveld, komt niet naar feestjes en zet op vrijdagavond niet mee het weekend in. Wanneer iemand toch het signaal geeft dat het heel moeilijk gaat, wordt het stil. Terwijl onderzoek uitwijst dat praten het netwerk net versterkt⁴.

Concreet cijfermateriaal dat onze doelgroep, het onderwijspersoneel, omschrijft, bestaat amper. Ze zitten als *dark number* achter de cijfers⁵ rond werkende armen, subjectieve armoede en de armoederisicogrens. Maar de verhalen van mensen zijn schrijnende, harde bewijzen.

Na corona, crisis

Door de stijgende prijzen moeten personeelsleden hun eventuele reserves aanspreken. Sommigen moeten veel

verplaatsingen maken voor hun functie, zoals ondersteuners, of voor een opdracht, zoals stagebegeleiding. Ook andere kosten die personeelsleden, vaak onterecht, zelf moeten voorschieten, zorgen voor onzekerheid.

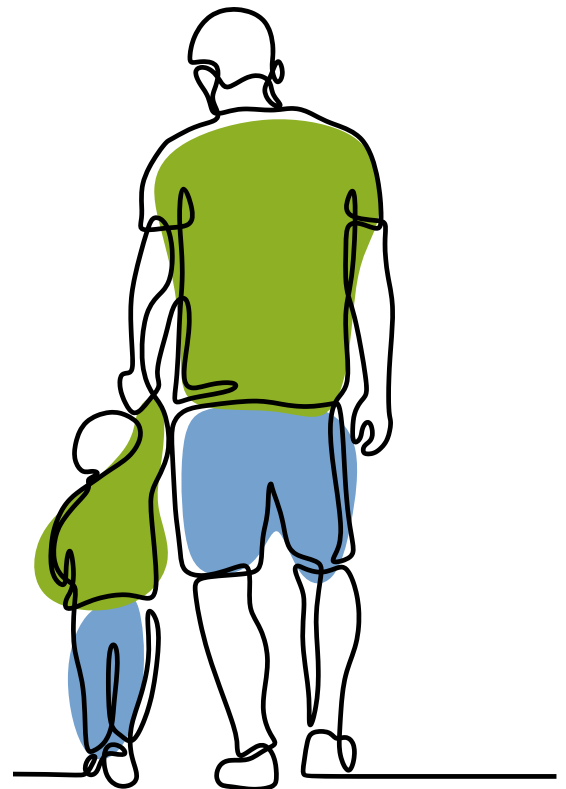
Mensen moeten drastische keuzes maken rond hun uitgaven. Het gaat dan niet enkel over extraatjes, maar ook over uitstel van gezondheidszorg, herstellingen, aankoop van kledij en voedsel ... Tegelijk is kinderopvang duur en zijn schoolkosten hoog. Mensen leven in stress, angst en raken geïsoleerd, met alle gevolgen van dien voor de gezondheid en het sociale leven. Een verlofstelsel nemen, zoals ouderschapsverlof of nog wat bijstuderen, behoren niet tot de opties. En wie als gevolg van de stress uitvalt en ziek wordt ...

Hulp!

We moeten solidair zijn met mensen in alle noodsituaties. En dat zijn we massaal, kijk maar naar de acties rond de Oekraïense vluchtelingen. Er bestaan in Vlaanderen gelukkig heel wat netwerken en hulporganisaties, want armoedebestrijding is geen prioriteit voor de Vlaamse regering. Bestaande hulpbronnen zijn echter vooral gericht op mensen in ernstigere materiële en financiële deprivatie. Onderwijspersoneel heeft werk en

een inkomen en kan en zal ook niet snel om hulp vragen.

Met dit artikel willen we dit thema onder de aandacht brengen. Attent zijn voor het verhaal van collega's en een luisterend oor bieden, zijn de eerste stappen. Daaruit kan iets groeien: even de kinderen van een collega opvangen of rondvoeren, het personeelsfeest budgetvriendelijk houden, werk tijdelijk herverdelen ... Kleine dingen maken een groot verschil! Reacties zijn welkom bij filip.vandenbergh@acv-csc.be.

1. We verwijzen hiervoor naar een recent artikel (voor abonnees) in Knack: De middenklasse kreunt: armoede dreigt voor 1 op de 3 Belgen.
2. Bevolking in subjectieve armoede: <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/inkomen-en-armoede/bevolking-in-subjectieve-armoede>
3. De armoederisicogrens is gelijk aan 60% van het nationale mediaanequivalent beschikbaar huishoudinkomen.
4. Sociologen UA vragen aandacht voor de 236.000 Vlaamse éénoudergezinnen – Antwerps Persbureau en Single Parent Day: "Dankzij mijn ouders en vrienden heb ik niet het gevoel dat ik er alleen voor sta" – VRT NWS.
5. Wie algemene cijfers zoekt rond armoede kan via <https://armoedecijfers.be> heel wat materiaal vinden.